

KS. ZYGFRYD GLAESER

Lublin–Opole

HISTORYCZNA WIZYTA

Sprawozdanie z pobytu delegacji Kościołów anglikańskiego i rzymskokatolickiego z Wielkiej Brytanii w Polsce

Od 28 września do 2 października 1992 r. miała miejsce pierwsza w dziejach chrześcijaństwa w Polsce wizyta przedstawicieli Kościołów anglikańskiego i rzymskokatolickiego z Wielkiej Brytanii. Goście przybyli na zaproszenie prymasa Polski i przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski ks. kard. Józefa Glempa. W skład delegacji wchodziło pięciu przedstawicieli Kościoła anglikańskiego: John Habgood – abp Yorku, prymas Anglii, Mark Santer – bp Birmingham, Hugo de Waal – bp sufragan Thetford, kanonik Stephen Platten – przewodniczący Sekretariatu ds. Ekumenizmu Arcybiskupa Cantenbury i o. Christopher Lowe. Kościół katolicki reprezentowali: Maurice Couve de Murville – abp Birmingham, Patrick McCartie – bp Northampton, John Jukes – bp Southwark i ks. Patrick Davis.

W pierwszym dniu wizyty sprawowana była Msza św. w warszawskim kościele św. Marcina. Koncelebrze złożonej z dziewięciu biskupów polskich i trzech angielskich przewodniczył ks. prymas kard. Józef Glemp, zaś słowo Boże wygłosił abp Yorku John Habgood.

W drugim dniu wizyty odbyło się spotkanie w siedzibie Polskiej Rady Ekumenicznej. Mówiono o obecnych perspektywach ekumenicznych. Wprowadzenia do dyskusji dokonali: bp Patrick McCartie, bp Mark Santer, bp Władysław Miziołek oraz ks. dr Włodzimierz Nast. Bp P. McCartie zauważył, że w jego kraju sprawdziło się utworzenie organizacji „Kościoły w Anglii razem”, grupującej wszystkie wyznania, w tym także Kościół katolicki. Bp Władysław Miziołek – wiceprzewodniczący Komisji Episkopatu Polski do spraw Ekumenizmu – wystąpił zaś z ciekawą inicjatywą powołania również w Polsce organizacji, która skupiałaby wszystkie Kościoły, m.in. po to, by mogły się one wspólnie wypowiadać w niektórych kwestiach społecznych.

Poruszono również kwestię opinii na temat „Oceny Raportu Końcowego” komisji anglikańsko-rzymskokatolickiej (ARCIC) ze strony Kongregacji do spraw Doktryny Wiary. Anglikański bp Marc Santer, współprzewodniczący ARCIC, oświadczył, że odpowiedź Rzymu – mimo negatywnego charakteru – zachęca go do dalszej pracy i nie jest dla niego aż tak wielkim zaskoczeniem. We wspólnych pracach nie chodzi o przyjęcie powierzchownej tylko zgody, dlatego dobrze – jak zauważył bp Santer – że Watykan otwarcie mówi o swoich zastrzeżeniach.

Kolejnym punktem wizyty gości z Wielkiej Brytanii było zwiedzanie Warszawy. Goście byli m.in. w katedrze prawosławnej, odwiedzili grób ks. Jerzego Popiełuszki oraz miejsce pamięci ofiar Getta Warszawskiego.

Goście uczestniczyli również w nabożeństwie ekumenicznym, sprawowanym w kościele ewangelicko-augsburskim Świętej Trójcy w Warszawie. Przewodniczył mu ks. dr Włodzimierz Nast, zaś słowo Boże wygłosili: anglikański biskup Mark Santer oraz biskup ewangelicko-reformowany Zdzisław Tranda.

Kolejny etap obejmował wizytę w Oświęcimiu, Krakowie i Tyńcu. W Krakowie zwiedzono przede wszystkim katedrę na Wawelu, gdzie goście uczestniczyli w krótkim nabożeństwie ekumenicznym, w czasie którego słowo Boże wygłosił bp Patrick McCartie. Zaś w Papieskiej Akademii Teologicznej odbyło się sympozjum na temat „Kościoł w zmieniającym się społeczeństwie”. Wprowadzenia do dyskusji dokonał abp John Habgood oraz bp Mark Santer.

Czwarty dzień wizyty angielskich gości wypełniło spotkanie z Komisją Episkopatu Polski do spraw. Ekumenizmu i profesorami teologii ekumenicznej, które odbyło się w Opolu z inicjatywy przewodniczącego Komisji Episkopatu Polski do spraw Ekumenizmu bpa Alfonsa Nossola. Rozmawiano na temat ewangelizacji Europy. Referaty dyskusyjne wygłosili: bp Hugo de Wall, bp John Jukes oraz bp Alfons Nossol. Bp John Jukes w swoim wystąpieniu podkreślił, iż „dzieło ewangelizacji rozpoczyna się zaofiarowaniem człowiekowi wolnego wyboru uznania Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela”. Owocem wyboru Chrystusa powinno być „włączenie się do jakiejś istniejącej już chrześcijańskiej wspólnoty”, a także „stosowanie w życiu wartości ewangelicznych wewnątrz samej chrześcijańskiej wspólnoty”, albowiem „nadzieje zrealizowania ewangelizacji starych i nowych systemów politycznych w Europie zależą od poziomu i jakości życia w Chrystusie każdej wspólnoty chrześcijańskiej”. Również bp Alfons Nossol w swoim wystąpieniu podkreślił konieczność stawiania we wspólnotach chrześcijańskich coraz to nowych wymagań, aby wspólnoty te dawały świadectwo wiary poprzez godne życie chrześcijańskie i stawały się prawdziwym „światłem dla świata”. Wieczorem odprawiona została w katedrze opolskiej Msza św., której przewodniczył bp Alfons Nossol, zaś słowo Boże wygłosił abp Maurice Couve de Murville.

W drodze z Opoła do Warszawy w ostatnim dniu wizyty goście odwiedzili również sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej na Jasnej Górze.

Ostatnim punktem wizyty przedstawiciele Kościołów anglikańskiego i katolickiego z Wielkiej Brytanii była konferencja prasowa, która odbyła się w siedzibie Sekretariatu Episkopatu Polski. Dziennikarze pytali o najtrudniejsze przeszkody w osiągnięciu pełnej wspólnoty eklezjalnej między dwoma Kościołami. Pytano zwłaszcza o problem święcenia kobiet na kapłanów i biskupów oraz o jego wpływ na dalsze losy dialogu anglikańsko-katolickiego. Prymas Anglii, abp John Habgood, powiedział, że są anglikanie, którzy – podobnie jak katolicy – mają negatywny stosunek do ordynacji kobiet i wolą przejść do Kościoła katolickiego.

Bp Mark Santer podkreślił, że największym utrudnieniem w dialogu jest sam podział, zaś sprawy doktrynalne, choć istotne, są jednak drugorzędne. Zwrócił też uwagę na fakt, iż w wyniku prowadzonego dialogu teologowie obu Kościołów osiągnęli znaczące zbliżenie w takich kwestiach, jak zbawienie, usprawiedliwienie, Eucharystia czy też rozumienie Kościoła jako „communio”. Stwierdził on również, iż w rozwiązywaniu problemów doktrynalnych konieczne jest wzajemne zaufanie ze strony dialogujących Kościołów.

Abp Birmingham, Maurice Couve de Murville, mówiąc na temat zeświecczenia społeczeństwa angielskiego, wysunął postulat współdziałania Kościołów w dziele ewangelizacji jako jedyną możliwość skutecznego przeciwstawienia się laicyzująco-ateistycznym prądom.

Po konferencji prasowej, na której zebrało się wielu dziennikarzy, goście udali się na lotnisko.